

9. Eindtermen Bachelor

Einddoel De afgestudeerde...	Eindterm De afgestudeerde...
1. is in staat tot zelfstandig bronnenonderzoek.	1. beheerst de talen van de Bijbel en het oudchristelijk Latijn in die mate dat hij in staat is tot zelfstandig bronnenonderzoek. 2. kan gebruikmaken van hulpmiddelen als internet en databases. 3. heeft inzicht in het proces van de exegese.
2. gaat zelfstandig om met relevante theologische literatuur en begrippen.	4. is in staat relevante theologische wetenschappelijke literatuur te verzamelen en weer te geven. 5. kan op de verschillende theologische terreinen de belangrijkste theologisch-wetenschappelijke begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's herkennen.
3. heeft initiële kennis van en inzicht in de Bijbelse, ecclesiologische, systematische en praktische vakken.	6. heeft elementaire kennis van de Bijbel, de kerk- en theologiegeschiedenis, de christelijke geloofsleer en ethiek, en de praktisch theologische vragen, en geeft blijk van inzicht in de problemen die zich op deze terreinen voordoen. 7. heeft kennis van het missionaire en diaconale aspect van het gemeentezijn.
4. kan de theologie plaatsen ten opzichte van andere wetenschappen.	8. is in staat om met het oog op theologische vragen de mogelijkheden van de inbreng van niet-theologische wetenschappen in hoofdlijnen te overzien. 9. heeft basale kennis van en inzicht in andere religieuze stromingen dan het christendom
5. weet zijn theologische kennis en vaardigheden in te zetten voor kerk en samenleving.	10. kan voor de theologie relevante kennis en vaardigheden integreren in een gereformeerde levensovertuiging en deze overtuiging expliciteren in wetenschappelijke discussies. 11. heeft basale kennis van en inzicht in de Bijbelse fundering, de theologische doordenking en de praktische contextuele uitvoering van de missionaire en diaconale taak van de gemeente en kan deze kennis communiceren. 12. heeft kennis van en inzicht in organisatievormen, werkvormen, processen en veranderingen in de gemeente en kan daarmee een bijdrage leveren aan de opbouw van de gemeente. 13. heeft elementaire vaardigheid verworven in het schrijven en presenteren van een meditatie, Bijbelstudie of preekvoorstel. 14. bezit de basisvaardigheden om preken te analyseren en bekritisieren.
6. kan een schriftelijk werkstuk wetenschappelijk acceptabel presenteren voor een publiek van specialisten.	15. kan argumentaties in teksten op de verschillende deelgebieden van de theologie analyseren en evalueren. 16. kan op correcte wijze een theologische vraagstelling beoordelen en dit oordeel beargumenteren. 17. bezit de vaardigheid om een specifieke thematiek op het terrein van een van de theologische hoofddisciplines via een zelfstandige bronnenbestudering en een goed gestructureerde schriftelijke rapportage wetenschappelijk te presenteren.
7. heeft zich een geestelijke instelling en psycho-sociale attitude verworven om doelgericht te kunnen werken (in kerk en samenleving).	18. beschikt over voldoende zelfkennis en heeft inzicht in persoonlijkheidsontwikkeling. 19. beschikt over empathisch vermogen in de omgang met de medemens. 20. is goed in staat tot het voeren van een gesprek en het inhoudelijk structureren daarvan. 21. is attent op en beschikt over vaardigheid in het omgaan met conflicten. 22. is in staat tot reflectie op de eigen houding en opvattingen en kan op grond daarvan zijn handelen bijstellen.
8. heeft een geestelijke instelling die getuigt van de liefde tot de Here God, zijn Woord, zijn dienst en zijn gemeente.	23. is zich bewust van zijn missionaire roeping. 24. heeft zich verdiept in de taak en de plaats van het geloof in zijn persoonlijk leven.

10. Leerlijnen verplichte BA-vakken 2018-2019

De leerlijn *encyclopedische theologie* (kennis) bestaat uit: Bijbelse vakken (BT), Kerkhistorische vakken (HT), Systematische vakken (ST) en Praktische vakken (PT). Het curriculum is zodanig vormgegeven dat de theologische disciplines allen aan bod komen. Er is sprake van een zekere opbouw: het gewicht verschuift geleidelijk van BT naar HT naar ST naar PT. De bachelor begint met vooral BT (waaronder de brontalen van de Bijbel), vervolgens komt daar HT bij. Gaandeweg de bachelor worden de ST en PT daaraan toegevoegd. In de master komen alle disciplines aan bod, met het hoofdaccent op ST en PT en kiezen de studenten één afstudeerdiscipline. Deze leerlijn sluit aan bij Ba-eindoelen 3 en 4.

De leerlijn *academische vaardigheden* (vaardigheden) bevat de vaardigheden: Onderzoeken, Kritisch analyseren en synthetiseren (conceptueel denken), Schrijven, Mondeling presenteren, Discussiëren en argumenteren, Samenwerken. Deze leerlijn sluit aan bij Ba-eindoelen 1, 2 en 6.

De derde leerlijn gaat over de *student in relatie...* (attitude) tot God (Geestelijke instelling), tot zichzelf en de naaste (Psycho-sociale attitude), tot de (toekomstige) werkomgeving (Praktische vaardigheden). Deze leerlijn sluit aan bij Ba-eindoelen 5, 7 en 8.

De leerlijnen 'academische vaardigheden' en 'student in relatie...' zijn per onderdeel uitgesplitst in 3 niveaus, zie onderstaande tabel. Over het algemeen geldt niveau 1 voor het A-jaar, niveau 2 voor het B-/C-jaar en niveau 3 voor de master.

Academische vaardigheden		
Onderzoeken	1	Kan doelgericht informatie en publicaties zoeken, de zoekstrategie zondig aanpassen, en de aanpak en resultaten systematisch vastleggen. Kan onder begeleiding een nauwkeurige en onderzoekbare probleemstelling formuleren en een daarbij passend eenvoudig onderzoek opzetten, uitvoeren en verslaan.
	2	Kan kritisch en beredeneerd selecteren welke informatie en publicaties bruikbaar zijn gegeven het doel en deze selectie beschrijven en verantwoorden. Kan door anderen uitgevoerde onderzoeken en overzichten van onderzoeken over een bepaald onderwerp kritisch lezen en bediscussiëren. Kan het onderscheid tussen diverse vormen van fundamenteel en praktijkgericht onderzoek adequaat hanteren.
	3	Kan beoordelen en beslissen wanneer voldoende informatie en publicaties beschikbaar zijn gegeven het doel, en de resultaten evalueren (waaronder ook de beperkingen aangeven) in relatie tot de randvoorwaarden zoals tijd, budget en toegankelijkheid van bronnen. Kan publicaties op hoog wetenschappelijk niveau over een theologisch onderwerp kritisch lezen, incl. de relaties tussen theorie, onderzoek, empirie en praktijk. Kan zelfstandig een relevante probleemstelling ontwikkelen en een daarbij passend onderzoek opzetten, uitvoeren en verslaan.
Kritisch analyseren en synthetiseren	1	Kan in een tekst/informatie onderdelen herkennen en aan elkaar relateren, onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken en tussen feiten en meningen, inconsistenties en cirkelredeneringen opmerken, getrokken conclusies beoordelen, en overeenkomsten en verschillen met andere teksten aangeven. Kan meerdere ingrediënten samenvatten en combineren in een eenvoudig ontwerp (bijv. van een analyse, standpunt, model of plan) of schets (bijv. van een situatie of advies).
	2	Kan de gelaagdheid van informatie onderkennen (niveaus van abstractie, argumentatie, e.d.), en signaleren waar sprake is van eenzijdigheid, ongenueanceerdheid, vooringenomenheid, verhullend taalgebruik, ongefundeerde beweringen en overgeneralisatie. Kan tegenwerpingen maken en zelf (andere) verbanden leggen en conclusies trekken. Kan uiteenlopende ingrediënten integreren in een redelijk complex en omvangrijk ontwerp en dat ontwerp theoretisch verantwoorden. Kan slecht gedefinieerde problemen structureren. Kan een ontwerp optimaliseren binnen gegeven randvoorwaarden.
	3	Kan aangeven wat een tekst/informatie bijdraagt aan de kennisontwikkeling op het betreffende gebied, wat de beperkingen ervan zijn, en welke aspecten of problemen onopgelost blijven. Kan een aantal, evt. tegenstrijdige, ingrediënten integreren bij de ontwikkeling van een eigen ontwerp, het ontwerpproces en het resultaat theoretisch verantwoorden, de reikwijdte van het resultaat aangeven, en anticiperen op receptie en gebruik van het resultaat door anderen.

Schrijven	1	Kan met behulp van gestructureerde aanwijzingen voor medestudenten en docenten over een niet te moeilijk onderwerp een samenvattende of rapporterende tekst schrijven die voldoet aan de basiseisen van opbouw, alineagebruik, zinsbouw, woordkeus, interpunctie, spelling, en bronvermeldingen.
	2	Kan met weinig aanwijzingen rapporterende teksten schrijven op niveau 1. Kan met beperkte aanwijzingen een analyse van een probleem en een recensie schrijven begrijpelijk voor een geïnteresseerde theoloog, inhoudelijk consistent en evenwichtig, en in een vloeiende stijl.
	3	Kan met weinig aanwijzingen een zelf te ontwikkelen en te documenteren betoog schrijven over een pittig onderwerp, gericht op een specifiek publiek, uitmondend in heldere conclusies.
Mondeling presenteren	1	Kan ondersteund door trefwoorden en/of illustraties goed verstaanbaar een eigen verhaal presenteren met een duidelijke opbouw en binnen de beschikbare tijd.
	2	Kan ondersteund door trefwoorden en/of illustraties en met adequate lichaamstaal en voldoende oogcontact en in een rustig tempo een duidelijke boodschap of centraal thema presenteren.
	3	Kan ondersteund door diverse media presenteren, het publiek boeien en er inhoudelijk bij betrekken, en met het publiek interacteren.
Discussiëren en argumenteren	1	Kan op basis van bewustwording van en inzicht in diverse vormen en aspecten van argumenteren en fases in een debat als individu argumenteren en een debat analyseren.
	2	Kan argumenteren inzetten als middel om te leren, passende standpunten naar voren brengen en standpunten van anderen begrijpen en waarderen, kennis delen en bijdragen aan discussies en aan het argumentatieproces in een groep.
	3	Kan bij een debat de context waarin het debat plaatsvindt betrekken (maatschappelijk, wetenschappelijk, e.d.) en de rol aangeven die deze context speelt.
Samenwerken	1	Kan bij een eenvoudige taakinhoud bijdragen aan het formuleren van gemeenschappelijke doelen, verdelen van taken, en integreren van resultaten, via face-to-facecontact bijdragen aan zorgvuldige informatie, overleg, argumentatie en besluitvorming, bijdragen aan een veilig sociaal klimaat, en medeverantwoordelijkheid dragen voor het product. Kan samenwerken met personen met verschillende achtergronden en referentiekaders.
	2	Kan bij minder eenvoudige taakinhoud deelnemen aan meer complexe vormen van samenwerken, ook met externen buiten de groep, waarbij hogere eisen worden gesteld aan de communicatie door inzet van meer media en andere vormen van communicatie zoals groepsdiscussie via e-mail. Kan risico's signaleren en hanteren.
	3	Kan binnen de groep sociale problemen (helpen) oplossen, de groep naar buiten toe vertegenwoordigen, en samenwerken met een externe partij (bijv. opdrachtgever). Kan aankoersen op een in de context optimaal resultaat.
Student in relatie...		
Geestelijke instelling	1	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord en kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen.
	2	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord, kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen, weet zich dienaar en is zich bewust van zijn voorbeeldpositie.
	3	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord, kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen, weet zich dienaar en is zich bewust van zijn voorbeeldpositie, durft geestelijk gezag te dragen en te accepteren en kan op verbindende wijze reflecteren op spiritualiteit van anderen.
Psycho-sociale attitude	1	Durft authentiek te zijn en kan reflecteren op eigen handelen en zijn.
	2	Durft authentiek en onafhankelijk te zijn, kan reflecteren op eigen handelen en zijn, is pastoraal bewogen, kan eigen grenzen bewaken, is standvastig en flexibel, kan samenwerken vanuit een coöperatieve grondhouding.
	3	Durft authentiek en onafhankelijk te zijn, kan reflecteren op eigen handelen en zijn, is zelfstandig en pastoraal bewogen, kan eigen grenzen bewaken, is standvastig en flexibel, kan samenwerken vanuit een coöperatieve grondhouding, kan omgaan met kritiek en eigen kwetsbaarheid, durft verantwoordelijkheid te nemen en kan (stressbestendig) omgaan met crisissituaties en werkdruk.
Praktische vaardigheden	1	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken.
	2	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken, beheerst communicatieve vaardigheden en kan spreken in het openbaar.
	3	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken, beheerst communicatieve vaardigheden en kan spreken in het openbaar, heeft pedagogische vaardigheden, kan omgaan met conflicten en kan leidinggeven.

11. Collegeverdeling Bachelor

Vakken	Ba-1		Ba-2		Ba-3		Ba-4		Ba-5		Ba-6	
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4
Integratiecolleges		X				X				X		
Themadagen				X				X				X
Persoonlijke en praktische vorming	1	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Logopedie											X	X
Bachelorproef											X	X
Dogmatiek								2		2		
Ethiek							2		2			
Evangelistiek/Missiologie			2		2							
Exegese OT								3				3
Exegese NT							3				3	
Filosofie	2	2										
Godsdienstwetenschap		2										
Grieks	6	2	6	2	4		4					
Hebreeuws		6	4	4	4	2		2	2			
Homiletiek											3	3
Inleiding exegese				4								
Inleiding kerkgeschiedenis		2										
Inleiding theologie	2											
Judaïca/Kerk en Israël											4	
Kerkgeschiedenis					2	4			2			
Keuzevak					2			2	2	2		
Latijn										4	2	4
Methodologie		0,5								0,5	0,5	
Nederlandse Kerkgeschiedenis							4					
Nieuwe Testament								4	4			
Ontwikkelingspsychologie			2									
Oriëntatie OT/NT	4											
Oude Testament						4				4		
Poimeniek						2						
A-jaar-essay			X	X								
<i>Aantal colleges per week</i>	15	15 ²⁵	14 ⁷⁵	10 ⁷⁵	14 ⁷⁵	12 ⁷⁵	13 ⁷⁵	13 ⁷⁵	10 ⁷⁵	15 ²⁵	13 ²⁵	10 ⁷⁵

De cijfers in de gearceerde gedeelten duiden op het aantal college-uren per week.

X = colleges gedurende een aantal dagen per collegeblok, volgens een apart rooster, of individuele begeleiding

12. Schema propedeuse – cohort 2018

European Credit Transfer System

VAK	Bachelor 1 ^e semester		Bachelor 2 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Integratiecolleges	-	-	X-	-	X
Themadagen	-	-	-	X	X
Persoonlijke en praktische vorming	X	X	X	X	X
Evangelistiek/Missiologie 1	-	-	2,5	-	2,5
Filosofie 1, 2	2,5	2,5	-	-	5
Godsdienstwetenschap	-	2,5	-	-	2,5
Keuzevak Grieks 1, 2, 3, 4	5*	2,5*	5*	2,5*	15
Hebreeuws 1, 2, 3	-	5	2,5	5	12,5
Inleiding exegetische OT/NT	-	-	-	5	5
Inleiding kerkgeschiedenis	-	2,5	-	-	2,5
Inleiding theologie	2,5	-	-	-	2,5
Methodologie 1/ A-jaar-essay	-	X	2,5	2,5	5
Ontwikkelingspsychologie	-	-	2,5	-	2,5
Oriëntatie OT/NT	5	-	-	-	5
TOTAAL	15	15	15	15	60

* Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

** Zie voor een overzicht van de aangeboden keuzevakken [pagina 76v](#) aan het einde van de bachelor.

Voor vakken aangeduid met een X staan wel colleges/contacturen gepland, maar worden (nog) geen studiepunten uitgekeerd.

Persoonlijke en praktische vorming

<i>Docent</i>	J.W. van der Zande-de Roo	<i>Vakcode</i>	BaC-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Testimonium, persoonlijk gesprek en portfolio, waarin opgenomen de opdrachten en reflectieverslagen	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde bachelor 1 EC aan einde master 1,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt een uitnodiging voor de gesprekken via <u>de ELO</u>	<i>Colleges</i>	4 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* Het verwerven en ontwikkelen van basale persoonlijke inzichten en vaardigheden, met als doel de effectiviteit te ontwikkelen van het persoonlijk handelen van de student. De student verwerft:
- kennis van en praktijkervaring met studievaardigheden en timemanagement;
  - inzicht in beroepsmogelijkheden en daarbij behorende competenties;
  - kennis van en kunnen omgaan met (eigen) leerstijlen;
  - vaardigheden in het reflecteren op het eerste (persoon) en tweede (handelen) niveau;
  - basale vaardigheden voor het opzetten van een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Eindtermen* 18, 22 t/m 24
- Leerlijnen* Schrijven, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, psycho-sociale attitude
- Studielast* Werkcolleges 12 uur
Gesprekken met mentor-hoogleraar (1) en persoonlijk begeleider (2) 2,5 uur
Papers ter voorbereiding van de gesprekken en reflectieverslagen t.b.v. portfolio 2,5 uur
- Toetseisen*
- Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken.
  - Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider.
  - Reflectiepaper over Kopic, Kelly M., *A little book for new theologians: why and how to study theology* (Downers Grove: IVP Academic, 2012), ter voorbereiding op het mentorgesprek.
- Aanbevolen literatuur*
- Studievaardigheden*
- Boulay, Doreen du, *Succesvol studeren voor dummies* (Amsterdam: Pearson Addison Wesley, 2010).
  - Essen, T. van & H.C. Schouwenburg, *Overwin je faalangst met de R.E.T.-methode* (Tielt: Lannoo, 2008²).
  - Jensen, S., *Dag vriend! Intiem kapitaal in tijden van Facebook, GeenStijl en WikiLeaks* (Rotterdam: Lemniscaat cop. 2012).
  - Pilot, A., *Studeer effectief* (Groningen: Noordhoff, 2012²).
  - Ploeg, T. van der, *Mind mappen. Slimmer informatie verwerken en onthouden* (Zaltbommel: Thema, 2013).
  - Pol, M., *Nog slimmer! Wegwijzer door efficiënt en effectief studeren* (Amsterdam: University Press, 2010⁴).
  - Tigchelaar, Mark, *Lezen, weten en niet vergeten* (Houten-Antwerpen: Uitgeverij Unieboek Het Spectrum, 2015).
- Persoonlijke ontwikkeling*
- Covey, S.R. e.a., *Prioriteiten. Effectieve keuzes in leven en werk* (Amsterdam/Antwerpen: Business Contact, 2002⁵).
  - Grit, R. e.a., *Competentiemanagement. Persoonlijk ontwikkelplan* (Groningen/ Houten: Wolters-Noordhoff, 2004²).
- Leerstijlen*
- Hendriksen, J., *Cirkelen rond Kolb. Begeleiden van leerprocessen* (Barneveld: Boom/Nelissen, 2011⁵).
  - <http://www.thesis.nl/kolb>.
  - <http://www.leren.nl/artikelen/2003/leerstijlen.html>.
- Beroepsmogelijkheden*
- Hoek, Jan e.a. (eds.), *Praktijkgericht. Handboek voor de hbo-theoloog* (Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum, 2010).

Reflecteren

- Groen, M., *Reflecteren: de basis. Op weg naar bewust en bekwaam handelen* (Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff, 2006).
- Nijgh, Lida, *Leren reflecteren* (Barneveld: Boom/Nelissen, 2009).

Bijzonderheden Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men OnderwijsOnline, paragraaf 2.5 onder Algemene Informatie 2018/2019.

Filosofie (1 en 2)

<i>Docent</i>	Drs. I.D. Haarsma	<i>Vakcode</i>	BaA-F1,2
<i>Toetsvorm</i>	Twee schriftelijke tentamens	<i>Omvang</i>	2x 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2x 2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 en 2
<i>Tentamendata</i>	23 oktober, herkansing 11 januari (filosofie 1) 18 januari, herkansing 22 maart (filosofie 2)	<i>Colleges</i>	Gedurende 2 collegeblokken 2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- kan de hoofdlijnen van de geschiedenis van de westerse filosofie beschrijven;
- kan enkele, ook voor de theologie relevante, centrale filosofische begrippen, denkkaders, probleemstellingen en zienswijzen omschrijven en interpreteren;
- heeft basiskennis van enkele christelijke denkers.

Eindtermen

5, 8, 10

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Instructie- en hoorcolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 62 uur
Zelfstudie 60 uur

Toetseisen

De toetsing bestaat uit twee delen:

1. Deeltoets 1 (blok 1)

- Brink, G. van den, *Oriëntatie in de Filosofie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000 of later), hfdst. 2 t/m 9, behalve 90-100; 146-161; 330-340. [243 p. cat. 2 en 37 p. leesstof → 49 uur]
- Collegestof. [→ 9 uur]

2. Deeltoets 2 (blok 2)

- Brink, G. van den, *Oriëntatie in de Filosofie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000 of later), 90-100, 146-161, 330-340. [37 p. cat. 2 → 7 uur]
- Hengstmengel, Bas, *Denken met het hart* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2015), hfdst. 2, 4, 7 t/m 9, 12, 13 en 15. [181 p. cat. 2 en 125 p. leesstof → 48 uur]
- Collegestof [→ 9 uur]

Het eindresultaat voor Filosofie is het gemiddelde van Filosofie 1 en Filosofie 2.

Aanbevolen literatuur

- Woudenberg, R. van, *Gelovend denken. Inleiding tot een christelijke filosofie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn Motief, 2004).

Grieks 1 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	BaA-G1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, ± 4 schriftelijke overhoringen	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	30 oktober, herkansing 10 januari	<i>Colleges</i>	3 x 2 college-uren per week (+ 8 uur in de introductieperiode)
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica en het vocabulaire van les 1 t/m 15 van Mouseion eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een eenvoudige Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 1

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges, werkcolleges, instructiecolleges 33 uur (4 x 1,5 uur in de introductieperiode + 6 x 4,5 uur in de collegeperiode)
Collegevoorbereiding 44 uur
Zelfstudie 63 uur

Toetseisen

- Tentamen: Mouseion t/m les 15 en collegestof.
- ± vier schriftelijke overhoringen.

Verplicht aanschaffen

- Mekking, T. & H. van Oranje, *Mouseion. Cursus Grieks voor beginners* (Amsterdam: VU University Press, 2008 of later).
- Nuchelmans, J. e.a., *Kleine Griekse Grammatica* (Pauli Brandii Bibliotheca Graeco-Latina, 18^e herziene druk of later).

Inleiding theologie

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen / drs. N.C. Smits	<i>Vakcode</i>	BaA-IT
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	18 oktober, herkansing 17 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- heeft kennis van verschillende visies op theologie als wetenschap en de encyclopedische implicaties daarvan;
- heeft een basale kennis van de verschillende theologische disciplines en in de belangrijkste theologische thema's;
- kan op een basaal niveau beredeneerde keuzes maken inzake de eigen theologische voorkeuren.

Oorsprong en inhoud van de verschillende theologische disciplines worden uiteengezet. Teksten van belangrijke theologen worden gelezen.

Eindtermen 4 t/m 6, 8, 10

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Zelfstudie 61 uur

Toetseisen

- Brink, G. van den, *Een publieke zaak. Theologie tussen geloof en wetenschap* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2004), 13-221; 260-281. [229 p. cat. 3 → 33 uur]
- Ford, David F., *Theology. A Very Short Introduction*, 2nd ed. (Oxford: UP, 2013), 3-176. [173 p. cat. 3 → 25 uur]
- Collegestof [→ 3 uur]

- Aanbevolen literatuur*
- Adriaanse, H.J. e.a., *Het verschijnsel theologie. Over de wetenschappelijke status van de theologie* (Meppel: Boom, 1987).
  - Adriaanse, H.J. (ed.), *Tweestromenland. Over wijsgerige en belijdende theologie* (Leuven: Peeters, 2001).
  - Barth, Karl, *Einführung in die evangelische Theologie* (Zürich, 1985³) (= *Wat is evangelische theologie? De zwanenzang van Karl Barth* (Kampen: Kok, 1999)).
  - Ebeling, G., *Studium der Theologie. Eine enzyklopädische Orientierung* (Tübingen: Mohr, 1975).
  - Kuitert, H.M., *Filosofie van de theologie* (Leiden: Martinus Nijhoff, 1988).
  - Kuyper, A., *Encyclopaedie der Heilige Godgeleerdheid* (Amsterdam: J.A. Wormser, 1908²) (3 delen).
  - Pannenberg, W., *Wissenschaftstheorie und Theologie* (Frankfurt a.M.: Suhrkamp, 1973).

Oriëntatie OT/NT

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Vakcode</i>	BaA-OOTNT
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	8 november, herkansing 22 januari	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	Uiterlijk 1 week voor het tentamen	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- De student:
- verwerft initiële kennis van de leefwereld van de Bijbel, van zowel de oudtestamentische als de nieuwtestamentische periode;
  - kan basale gegevens inzake instellingen en gewoonten in de tijd van de Bijbel (zoals leefomstandigheden, cultus en feesten, rechtspraak en leger en maatschappelijke verhoudingen) reproduceren;
  - is in staat om Bijbelse gegevens te plaatsen in de eigen oud-oosterse c.q. Joods-Hellenistische context;
  - leert het belang van de archeologie en de geografie voor de uitleg van de Bijbel kennen;
  - kent de middelen voor het verkrijgen van nadere informatie op genoemde terreinen en weet deze te hanteren.
- Eindtermen* 2, 4, 5, 6, 8, 10
- Leerlijnen* Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden
- Studielast* Hoor-/werkcolleges over 'de wereld van het OT': 9 uur
 Hoor-/werkcolleges over 'de wereld van het NT': 9 uur
 Zelfstudie: tentamen, bestaande uit twee componenten:
 a. schriftelijk werkstuk (leesverslag, uiterlijk 1 week voor het tentamen in te leveren; inleveren van het werkstuk is voorwaarde voor deelname aan het tentamen) waarin tevens het verslag van een bijgewoonde lezing van Ex Oriente Lux: 29 uur
 b. schriftelijk tentamen: 93 uur
- Toetseisen* *Schriftelijk werkstuk*
 Een paper met korte samenvatting van de hierna genoemde literatuur. Per onderdeel voeg je een beknopte eigen evaluatie/indruk toe. Verhouding samenvatting – eigen evaluatie: 80% - 20%. Het paper telt max. 7.000 wrd. In dit paper neem je ook je verslag van een EOL-lezing (4 uur) op.
- Laughlin, J.C.H., 'Archeology', in: Katharine D. Sakenfeld, *The New Interpreter's Dictionary of the Bible*. Vol. 1 (Nashville: Abingdon, 2006), 232-246. [15 p. cat. 1 → 5 uur]
  - Matthews, V.H., *Studying the Ancient Israelites. A Guide to Sources and Methods* (Grand Rapids: Baker Academia, 2007), 59-90. [31 p. cat. 1/2 → 9 uur]
  - Naar eigen keuze enkele artikelen (samen ongeveer 25 pagina's) op het terrein van de bijbelse oudheidkunde, uit Herion, Gary A. e.a. *The Anchor Bible Dictionary* (New

York: Doubleday, 1992) of uit de reeks *Dictionary of the Old Testament* (4 delen) (Leicester: IVP, 2002-2012) dan wel uit Green, Joel B. & L.M. McDonald (eds.), *The World of the New Testament. Cultural, Social and Historical Contexts* (Grand Rapids: Baker, 2013), voor zover nog niet in de tentamenstof opgenomen. [25 p. cat. 1 → 11 uur]

Literatuurtentamen

Deel OT:

- Borowski, O., *Daily Life in Biblical Times* (Atlanta: SBL, 2003). [120 p. cat. 2 → 24 uur]
- Negenman, J.H. & B. van Elderen, 'Geografie van de bijbelse landen', in: A.S. van der Woude e.a. (eds.), *Bijbels Handboek 1: De wereld van de Bijbel* (Kampen: Kok, 1981), 11-75; ter raadpleging: een bijbelse atlas. [leesstof → 4 uur]
- Roubos, K., 'Bijbelse instellingen', in: *Bijbels Handboek I* (Kampen: Kok, 1981 of latere druk), 471-520. [50 p. cat. 1 → 17 uur]
- Collegedictaat (incl. kennis kaart Palestina). [→ 5 uur]

Deel NT:

- Aalders, G.D.J. Hwzn, 'De Hellenistische wereld', in: *Bijbels Handboek IIb* (Kampen: Kok, 1983 of latere druk), 90-116. [25 p. cat. 2 → 5 uur]
- Claussen, C. & J. Frey (eds.), *Jesus und die Archäologie Galiläas. Biblisch Theologische Studien 87* (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener, 2008), 7-38. [31 p. cat. 2 → 6 uur]
- DeSilva, D.A., *An Introduction to the New Testament. Context, Methods & Ministry Formation* (Downers Grove: InterVarsity, 2004), 111-144. [35 p. cat. 2 → 7 uur]
- Green, Joel B. & L.M. McDonald (eds.), *The World of the New Testament. Cultural, Social and Historical Contexts* (Grand Rapids: Baker, 2013), hfdst. 1, 2, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 18. [95 p. cat. 2 → 19 uur]
- Collegestof (incl. artikelen). [→ 6 uur]

Aanbevolen literatuur

- Achtemeier, P.J. e.a. (eds.), *Introducing the New Testament. Its Literature and Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001), 1-51.
- Dever, W.G., *What Did the Biblical Writers Know and When Did They Know It? What Archeology Can Tell Us about the Reality of Ancient Israel* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001).
- Hoffmeier, J.K., *De archeologie van de Bijbel* (Amsterdam: Ark Media, 2009).
- King, Ph.J. & Lawrence E. Stager, *Life in Biblical Israel* (Library of Ancient Israel; Louisville: Westminster John Knox Press, 2001).
- Kollmann, B., *Einführung in die Neutestamentliche Zeitgeschichte* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2006).
- Malina, B.J., *The New Testament World. Insights from Cultural Anthropology* (Louisville: John Knox Press, 2001).
- Pilch, J.J., *A Cultural Handbook to the Bible* (Grand Rapids: Eerdmans, 2012).
- Vaux, R. de, *Hoe het oude Israël leefde. De instellingen van het Oude Testament* (Roermond: Romen, 1973).

Bijzonderheden Dit vak wordt verdeeld tussen de docent OT (6 blokken) en de docent NT (6 blokken). Het tentamen wordt door beiden beoordeeld. Het eindcijfer voor het tentamen Oriëntatie OT/NT bestaat uit het gemiddelde tussen het behaalde cijfer voor het deel OT en dat voor het deel NT. Voor elk van de beide onderdelen dient een voldoende gehaald te worden (5,5 en hoger), anders is herkansing nodig.

Godsdienstwetenschap

<i>Docent</i>	Drs. B.J. Dikken	<i>Vakcode</i>	BaA-Go
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	24 januari, herkansing 4 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Verwerving van algemene kennis en begrip van de grote niet-christelijke godsdiensten, te weten: 'Indigenous Religions' (primaire religieuze systemen of stamreligies in Afrika, Azië en Amerika), jodendom (als complementair op het vak Judaïca), islam, hindoeïsme en boeddhisme. - Dit omvat een kort historisch overzicht, de heilige boeken, de godsdienstige praktijken van alledag, de verschillende stromingen en actuele verschijningsvormen in de huidige tijd. - Persoonlijke kennismaking met de religieuze belevingswereld van een aanhanger van een van deze godsdiensten.
<i>Eindtermen</i>	2, 8, 9, 20
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken (bronnen worden aangereikt), kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, samenwerken
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 6,5 uur Werkcolleges 2,5 uur Collegevoorbereiding 6 uur Verslag van praktische opdracht 4 uur Zelfstudie 51 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Beaver, Robert P., <i>The World's Religions. A Lion Handbook</i> (Oxford: Lion Publishing, 1994²), 170-196 ('Hinduism'), 197-206 ('The Sikh Faith'), 222-244 ('Buddhism'). [60 p. cat. 2/3 → 10 uur] ◦ Borg, M. ter e.a., <i>Handboek religie in Nederland: perspectief, overzicht, debat</i> (Zoetermeer: Meinema, 2008), hfdst. 8: 'Hindoeïsme' (253-264), hfdst. 9: 'Boeddhisme' (265-281). [26 p. cat. 3 → 4 uur] ◦ Esposito, J.L. e.a., <i>World Religions Today</i> (Oxford: Oxford University Press, 2017⁶), hfdst. 2: 'Indigenous Religions' (35-65), hfdst. 3: 'Judaism' (67-123), hfdst. 5: 'Islam' (183-259). [167 p. cat. 2/3 → 28 uur] ◦ Waardenburg, J. e.a., <i>Islam, Norm, Ideaal en Werkelijkheid</i> (Weesp: Het Wereldvenster, 1984¹), hfdst. 2: 'Mohammed' (46-63), hfdst. 3 'Koran' (64-89), hfdst. 16: 'Het recht – recente ontwikkelingen' (292-310). [61 p. cat. 3 → 9 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Bowker, J. e.a., <i>The Cambridge Illustrated History of Religions</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2002). - Eliade, M. e.a., <i>The Encyclopedia of Religion</i> (New York: Macmillan, 1987). - Lange, N. de e.a., <i>Modern Judaism: An Oxford Guide</i> (Oxford: Oxford University Press, 2005).

Grieks 2 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	BaA-G2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, eventueel schriftelijke overhoringen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	14 januari, herkansing 28 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Grieks 1 gevolgd

<i>Leerdoelen</i>	De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 16 t/m 19 van Mouseion eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een eenvoudige Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).
<i>Eindtermen</i>	1
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges, werkcolleges, instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 37 uur

- Toetseisen*
- Tentamen: Mouseion: les 16 t/m 19 en collegestof.
  - Eventueel schriftelijke overhoringen.
- Verplicht aanschaffen*
- Mekking, T. & Oranje, H. van, *Mouseion. Cursus Grieks voor beginners* (Amsterdam: VU University Press, 2008 of later).
  - Nuchelmans, J. e.a., *Kleine Griekse Grammatica* (Pauli Brandii Bibliotheca Graeco-Latina, 18^e herziene druk of later).

Hebreeuws 1

<i>Docent</i>	H. de Waard MA	<i>Vakcode</i>	BaA-He1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	8 januari, herkansing 19 maart	<i>Colleges</i>	6 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- De student:
- heeft basale kennis van de schrift- en klankleer van het Bijbels Hebreeuws;
  - heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende het naamwoord (incl. suffixpronomina), het lidwoord, voorzetsels (incl. suffixpronomina), het persoonlijk voornaamwoord, het aanwijzend voornaamwoord en het sterke werkwoord (grondstam);
  - heeft (zeer) basale kennis van de syntaxis van het Bijbels Hebreeuws, voornamelijk betreffende de bijvoeglijke bepaling, de status constructus-verbinding, de trappen van vergelijking en de vorming van verbale en non-verbale zinnen;
  - heeft zeer basale kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws (partikels en naamwoorden);
  - kan het Hebreeuwse kwadraatschrift lezen, voorlezen, schrijven en transcriberen (incl. Masoretische vocalisatie);
  - kan woordsoorten herkennen en benoemen;
  - kan verbogen/vervoegde vormen herkennen en determineren;
  - kan eenvoudige Hebreeuwse zinnen analyseren en in het Nederlands vertalen.

Eindtermen 1

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoor-, werk- en instructiecolleges 30 uur
 Collegevoorbereiding 54 uur (18 x 3 uur)
 Zelfstudie 56 uur

- Toetseisen*
- Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, *Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws* (Leiden: Brill, 2012), les 1 t/m 20, 22 t/m 25 en 30.
  - Lettinga, J.P., *Grammatica van het Bijbels Hebreeuws*, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012).
  - Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.

Bijzonderheden De eerste colleges worden in de laatste tentamenweek van blok 1 gegeven.

Inleiding kerkgeschiedenis

<i>Docent</i>	Drs. C.Th. Boerke	<i>Vakcode</i>	BaA-IK
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	29 januari, herkansing 9 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Een kennismaking met de belangrijkste personen, thema's en gebeurtenissen uit de kerk- en theologieggeschiedenis. In de hoor- en werkcolleges wordt een overzicht gegeven van de kerkgeschiedenis van 0-2000.

De student heeft na afronding van het vak kennis van de belangrijkste momenten uit de kerkgeschiedenis, inzicht in welke theologische onderwerpen de eeuwen door een belangrijke rol hebben gespeeld, en een breed overzicht over de geschiedenis van de kerk in het algemeen en die van West-Europa in het bijzonder.

<i>Eindtermen</i>	6, 8, 15, 16, 17
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges waarin een overzicht gegeven wordt van de kerkgeschiedenis van 0-2000. Hoorcolleges 6 uur Werkcolleges 3 uur Voorbereiding collegeopdracht 3 uur Zelfstudie 58 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ McGrath, A.E., <i>Historical Theology: An Introduction to the History of Christian Thought</i> (Oxford: Wiley-Blackwell, 2013²). [280 p. cat. 2 → 54 uur]. ◦ Collegestof. [→ 4 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - MacCulloch, D., <i>De geschiedenis van het Christendom</i> (Houten: Spectrum, 2009). - Praamsma, L., <i>De Kerk van alle tijden. Verkenningen in het landschap van de kerkgeschiedenis</i> (Franeker: Wever, 1979-1981).

Methodologie 1

<i>Docent</i>	Drs. I.D. Haarsma	<i>Vakcode</i>	BaA-SO
<i>Toetsvorm</i>	A-jaar-essay	<i>Omvang</i>	De EC's zijn opgenomen in de EC's van het A-jaar-essay
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2 en 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	1 college-uur per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	Zie informatie bij A-jaar-essay	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	<p>De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heeft basiskennis en -vaardigheden voor het vinden van relevante informatie, het beoordelen van de kwaliteit van informatie en het adequaat vermelden van de bronnen; - heeft basiskennis en -vaardigheden voor het wetenschappelijk rapporteren en presenteren van onderzoeksresultaten; - kan een onderzoeksplan en werkplan opstellen voor het A-jaar-essay.
<i>Eindtermen</i>	2, 4, 17
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Colleges 6 uur (inclusief 2 uur bibliotheekpracticum) Collegevoorbereiding 8 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Oost, H., <i>Een onderzoek rapporteren</i> (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). [→ 3 uur] ◦ Oost, H., <i>Een onderzoek presenteren</i> (Baarn: HBUitgevers, 2004 of later). [→ 3 uur] ◦ <i>Beknopt en goed citeren</i>. [→ 1 uur] ◦ Collegestof. [→ 1 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Niezink, L., <i>Kritisch zoeken, denken en evalueren</i> (Groningen: Noordhof Uitgevers, 2017). - Oost, H., <i>Een onderzoek voorbereiden</i> (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). - Scriptiereglement (zie onder 'algemene informatie 2018-2019' bij (vak)informatie op OnderwijsOnline).
<i>Bijzonderheden</i>	Gekoppeld aan A-jaar-essay.

A-jaar-essay

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Vakcode</i>	BaA-SO
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	5 EC (2 x 2,5 EC)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Methodologie 1
<i>Inleverdata</i>	3 mei, 14 juni of 22 augustus inleveren	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- is in staat relevante theologische wetenschappelijke literatuur te verzamelen;
- kan zijn bevindingen weergeven in een goed gestructureerde schriftelijke rapportage;
- kan daarbij gebruikmaken van hulpmiddelen als internet en databases.

Eindtermen 1, 2, 4, 17

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, praktische vaardigheden (nulmeting)

Studielast Schriftelijk werkstuk 126 uur
Methodologie 14 uur

Opdrachteisen

- Het werkstuk moet een omvang hebben van 10 à 15 pagina's (5.000 à 7.000 wrd.), inclusief voetnoten, exclusief literatuurlijst en bijlagen (volgens BGC).
- De student levert - na een aanvankelijke bestudering van de stof - een opzet in bij de hoogleraar/docent op wiens vakgebied het onderwerp betrekking heeft. In overleg tussen docent en student wordt een vervolgtraject afgesproken. Na goedkeuring van de hoogleraar/docent kan de opdracht worden afgerond, en in drievoud geprint ingeleverd worden bij het secretariaat. De opdracht dient gelijktijdig in pdf-formaat ingeleverd te worden via [OnderwijsOnline](#) bij de universiteitssecretaris.

Aanbevolen literatuur

- Creme, Ph. & M.R. Lea, *Writing at university. A guide for students* (Buckingham etc.: Open University Press, 1998).
- Delft, D. van e.a., *Studeren. Van het ordenen van informatie tot het schrijven van een leesbare scriptie* (Amsterdam: Balans, 2002).
- Lamers, H.A.J.M., *Hoe schrijf ik een wetenschappelijke tekst? Een handleiding om scripties, onderzoeksverslagen, dissertaties en literatuurrapporten te schrijven* (Bussum: Coutinho, 1993⁶).
- Oosterbaan, W., *Het schrijven van een leesbare scriptie* (Rotterdam: NRC Handelsblad, 2000).
- Het scriptiereglement (Onder '[algemene informatie 2018-2019](#)' bij (vak)informatie op OnderwijsOnline).
- Beknopt en Goed Citeren (BGC) (Onder '[algemene informatie 2018-2019](#)' bij (vak)informatie op OnderwijsOnline).

Schrijfvaardigheid

- Daniëls, Wim, *Verbeter uw tekst. Voor wie geen professioneel tekstschrijver is maar toch geregeld teksten moet schrijven en corrigeren* (Den Haag: SDU uitgevers, 1997³).
- Hermans, Mariët, *De kleine schrijfgids. Adviezen voor een goede zinsopbouw, woordkeuze en spelling* (Bussum: Coutinho, 2016⁷).
- *Het Groene Boekje. Woordenlijst Nederlandse taal* (Utrecht: Van Dale Uitgevers, 2015).
- Pak, Dick, *Vlekkeloos Nederlands voor iedereen* (Den Haag, Pak uitgeverij, 2015, 4^e gewijzigde druk).
- Renkema, Jan, *Schrijfwijzer* (Amsterdam: Boom, 2012⁵).
- *Spellingwijzer Onze Taal* (Houten: Prisma, 2015).
- www.beterspellen.nl (dagelijks kort oefenen met taal, spelling en stijl via een vrij account).

- Bijzonderheden* Tijdpad:
- *Week 35*
Het coho bepaalt welke twee hoogleraren de A-jaar-essays begeleiden.
  - *Week 46*
Het coho stelt onderwerpen en onderzoeksvragen vast voor het A-jaar-essay en wijst die toe aan de student. De student oriënteert zich op het onderwerp, waarna er een bijeenkomst met de begeleider wordt gepland.
  - *November/februari/maart:*
Colleges methodologie en consultatie door drs. Haarsma.
  - *Week 1:*
De student formuleert een onderzoeksplan met literatuurlijst en legt die voor aan de begeleider.
  - *Week 6/7:*
Bespreking van het ingeleverde plan voor het A-jaar-essay en de daarbij behorende literatuurlijst met de begeleider, in groepsverband. Een week voorafgaand aan de bijeenkomst uploaden de studenten hun werk op de ELO, zodat medestudenten en de begeleider er kennis van kunnen nemen.
  - *Week 13/14:*
Tussentijdse bespreking van een eerste concept van het A-jaar-essay.
  - Bespreking van het ingeleverde plan voor het A-jaar-essay en de daarbij behorende literatuurlijst met de begeleider, in groepsverband. Een week voorafgaand aan de bijeenkomst uploaden de studenten hun werk op de ELO, zodat medestudenten en de begeleider er kennis van kunnen nemen.
  - *Week 16/17 of 22/23 (laatste kans week 33/34):*
Inleveren eindversie A-jaar-essay bij de begeleider met het oog op verkrijgen van toestemming voor inleveren bij het coho.
De definitieve versie dient in drievoud ingeleverd te worden, ten minste zeven werkdagen voorafgaand aan de eerstkomende vergadering van het coho waarin de opdracht wordt besproken.
Tegelijkertijd dient een pdf van de opdracht ingeleverd te worden via Onderwijs-Online bij de universiteitssecretaris. In de vergadering van het coho wordt het werkstuk integraal besproken en het cijfer in onderling overleg vastgesteld aan de hand van het beoordelingsformulier.
Het ingevulde beoordelingsformulier (inclusief cijfer en feedback) ontvangt de student van zijn begeleider.

Evangelistiek/Missiologie 1

Inleiding: Bijbelse fundering en geschiedenis van zending & evangelisatie

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Vakcode</i>	BaA-EM1
<i>Toetsvorm</i>	Bijdrage aan werkcolleges en schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	11 april, herkansing 27 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- Het leren benoemen, beschrijven, onderscheiden, samenvatten, interpreteren, waarderen en evalueren van de hoofdlijnen van de Bijbelse fundering in relatie tot een eerste verkennende theologische doordenking van zending en evangelisatie.
  - Het leren kennen en beschrijven van de hoofdlijn van de geschiedenis van de zending en de evangelisatie.
- Eindtermen* 7, 9, 11, 15, 23, 24
- Leerlijnen* Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
- Studielast* Colleges 9 uur (2 colleges zijn gevuld met het oefenen van het lezen en interpreteren van praktijkgericht onderzoek, docent is dan prof. dr. M.J. Kater)
Collegevoorbereiding 6 uur
Zelfstudie 55 uur

- Toetseisen**
- Collegestof. [→ 2 uur]
  - Sunquist, Scott W., *Understanding Christian Mission. Participation in Suffering and Glory* (Grand Rapids: Baker Academic, 2013), 177-411. [234 p. cat. 3 → 32 uur]
  - Terry, John Mark & Robert L. Gallagher, *Encountering the History of Missions. From the Early Church to Today* (Grand Rapids: Baker Academic, 2017), 1-22, 130-149 en 243-362. [150 p. cat. 3 → 21 uur]

- Aanbevolen literatuur**
- Bavinck, J.H., *Inleiding in de Zendingswetenschap* (Kampen: Kok, 1954).
  - Doleweerd, J.H. van e.a., *Gij zult mijn getuigen zijn. Zending in bijbels perspectief* (Houten: Den Hertog, 2006).
  - Goheen, M.W., *Introducing Christian Mission Today. Scripture, History and Issues* (Downers Grove: IVP, 2014).
  - Köstenberger, Andreas J. & Peter T. O'Brien, *Salvation to the Ends of the Earth. A biblical theology of mission* (Downers Grove: IVP 2001).
  - Moreau, A.S. e.a., *Introducing World Missions. A Biblical, Historical and Practical Survey* (Grand Rapids: Baker Academic, 2004).
  - Ott, C. e.a., *Encountering Theology of Mission. Biblical Foundations, Historical Developments and Contemporary Issues* (Grand Rapids: Baker Academic, 2010).
  - Versteeg, J.P. e.a., *Gij die eertijds verre waart... Een overzicht van de geschiedenis en taken van de zending* (Utrecht: De Banier, 1978).
  - Versteeg, J.P., 'Opdracht in viervoud', in: W.J. Bouw (ed), *Evangelisatie. Wat verstaan we er onder?* (Kampen: Kok, 1981).
  - Verkuyl, J., *Inleiding in de nieuwere zendingswetenschap* (Kampen: Kok, 1975).
  - Verkuyl, J., *Inleiding in de evangelistiek* (Kampen: Kok, 1978).
  - Verkuyl, J., *Zijn alle godsdiensten gelijk?* (Kampen: kok, 1984 of later).

Grieks 3 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

Docent	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	Vakcode	BaA-G3
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen, ± 3 schriftelijke overhoringen	Omvang	5 EC
Tentamenduur	3 uur	Periode	A-jaar / blok 3
Tentamendata	5 april, herkansing 6 juni	Colleges	3 x 2 college-uren per week
Inleverdata opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Colleges Grieks 2 gevolgd

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 20 t/m 29 van Mouseion eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een ongeziene Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 1

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges, werkcolleges en instructiecolleges 27 uur
Collegevoorbereiding 36 uur
Zelfstudie 77 uur

Toetseisen

- Tentamen: Mouseion 20 t/m les 29 en collegestof.
- Drie schriftelijke overhoringen.

Verplicht aanschaffen

- Mekking, T. & H. van Oranje, *Mouseion. Cursus Grieks voor beginners* (Amsterdam: VU University Press, 2008 of later).
- Nuchelmans, J. e.a., *Kleine Griekse Grammatica* (Pauli Brandii Bibliotheca Graeco-Latina, 18^e herziene druk of later).

Hebreeuws 2

<i>Docent</i>	H. de Waard MA	<i>Vakcode</i>	BaA-He2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	26 maart, herkansing 11 juni	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1

<i>Leerdoelen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none"> - onderhoudt de bij Hebreeuws 1 verworven kennis en vaardigheden; - heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende het sterke werkwoord (afgeleide stammen, werkwoorden met suffixen, werkwoorden met gutturalen); - breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (werkwoorden); - kan vervoegde vormen van het sterke werkwoord (incl. suffixen) herkennen en determineren.
<i>Eindtermen</i>	1
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur) Zelfstudie 19 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, <i>Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> (Leiden: Brill, 2012), les 1 t/m 30 en 32 t/m 35, én Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 50 werkwoorden). ◦ Lettinga, J.P., <i>Grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i>, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012). ◦ Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Vakcode</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde C-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	31 januari en 1 februari (integratiecolleges) 16 t/m 18 april (themedagen)

<i>Leerdoelen</i>	Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.
<i>Eindtermen</i>	10, 13, 16, 21, 23
<i>Leerlijnen</i>	Discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten. Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen. Eigen bijdragen door studenten. Bijbelstudie. <ul style="list-style-type: none"> - integratiecolleges 10 uur - themedagen 18 uur - collegevoorbereiding 2 uur
<i>Aanbevolen literatuur</i>	Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.

- Bijzonderheden*
- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
  - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen een reis naar Israël gepland.
  - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
  - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzevak e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzevak volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3x gedurende de bachelor op deze wijze vervangen worden.

Ontwikkelingspsychologie

<i>Docent</i>	Dr. A. Heystek	<i>Vakcode</i>	BaA-OP
<i>Toetsvorm</i>	Werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	Laatste dag blok 3: 20 april, herkansing uiterlijk 6 juli	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- De student beschikt over voldoende zelfkennis en empathisch vermogen in de omgang met de medemens en is in staat de inbreng van de ontwikkelingspsychologie in praktisch-theologische vragen in hoofdlijn te overzien. De student heeft kennis van en inzicht in:
- de theorie van de ontwikkelingspsychologie, in het bijzonder over nature en nurture;
  - de hoofdthema's in de ontwikkeling van het jonge kind met een accent op de gehechtheidstheorie;
  - de ontwikkeling van het oudere kind met een accent op rolneming;
  - de ontwikkeling van de adolescent met biologische achtergronden, de identiteitsontwikkeling van Erikson en Marcia;
  - een fase-theorie over de levensloop van de volwassen en oudere mens.
- Eindtermen* 6, 18, 19, 22
- Leerlijnen* Schrijven, psycho-sociale attitude
- Studielast* Hoorcolleges 9 uur
Zelfstudie 36 uur
Werkstuk 25 uur
- Toetseisen*
- Actieve participatie in hoorcolleges.
  - Zelfstudie (maken werkstuk).
  - Lezen boek ontwikkelingspsychologie: Slot, Wim & Marcel van Aken (eds.), *Psychologie van de adolescentie. Basisboek* (Amersfoort: ThiemeMeulenhoff, 2013), 1-249. [250 p. cat. 3 → 36 uur]
- Aanbevolen literatuur*
- Mönks, F.J. & A.M.P. Knoers, *Ontwikkelingspsychologie. Inleiding tot de verschillende deelgebieden* (Assen: Van Gorcum, 2009¹³).

A-jaar-essay

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Vakcode</i>	BaA-SO
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	5 EC (2 x 2,5 EC)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Methodologie 1
<i>Inleverdata</i>	3 mei, 14 juni of 22 augustus inleveren	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Zie voor informatie over dit vak [pagina 36](#).

Grieks 4 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	BaA-G4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, eventueel schriftelijke overhoringen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	13 juni, herkansing 23 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Grieks 3 gevolgd

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 30 t/m 36 van Mouseion eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een ongeziene Griekse tekst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 1

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges, werkcolleges en instructiecolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 37 uur

Toetseisen

- Tentamen: Mouseion: les 30 t/m 36 en collegestof.
- Eventueel schriftelijke overhoringen.

Verplicht aanpassen

- Mekking, T. & H. van Oranje, *Mouseion. Cursus Grieks voor beginners* (Amsterdam: VU University Press, 2008 of later).
- Nuchelmans, J. e.a., *Kleine Griekse Grammatica* (Pauli Brandii Bibliotheca Graeco-Latina, 18^e herziene druk of later).

Hebreeuws 3

<i>Docent</i>	H. de Waard MA	<i>Vakcode</i>	BaA-He3
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	20 juni, herkansing 29 augustus	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	Laatste dag van tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 1 met goed gevolg afgelegd

Leerdoelen De student:

- onderhoudt de bij Hebreeuws 1-2 verworven kennis en vaardigheden;
- heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende de zwakke werkwoorden, de segolaatvormen en het telwoord;
- breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (partikels, naamwoorden, werkwoorden);

- kan vervoegde vormen van het zwakke werkwoord (incl. suffixen) herkennen en determineren;
- kan met behulp van verklarende aantekeningen eenvoudige Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.

<i>Eindtermen</i>	1, 2
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur) Zelfstudie 79 uur Schriftelijk werkstuk 10 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Schriftelijk werkstuk:</i> Een taalkundige analyse en vertaling van een gedeelte uit de Hebreeuwse Bijbel (ong. 10 verzen; door de docent op te geven). <i>Tentamen:</i> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, <i>Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> (Leiden: Brill, 2012), incl. Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 120 werkwoorden). ◦ Lettinga, J.P., <i>Grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i>, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012). ◦ Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-10.

Inleiding Exegese OT/NT

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Vakcode</i>	BaA-IE
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen (OT + NT)	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2,5 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	2 juli, herkansing 27 augustus	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1 en 2 en Grieks 1 en 2

<i>Leerdoelen</i>	Ter voorbereiding op de colleges exegese in het B-jaar: <ul style="list-style-type: none"> - maakt de student zich de belangrijkste methodische stappen in de exegese eigen; - leert hij de hulpmiddelen voor de exegese kennen en gebruiken; - verwerft hij elementaire kennis over de tekstgeschiedenis van OT en NT; - maakt hij kennis met de belangrijkste literaire nieuwtestamentische genres en leert hij daarbij de relevante exegetische vragen te stellen; - is hij in staat problemen van tekstkritische aard te herkennen en op te lossen; - oefent hij zich in het omgaan met tekstkritische vragen.
-------------------	--

<i>Eindtermen</i>	2, 3, 5, 15, 17
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, mondeling presenteren, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Werkcolleges 9 uur (waaronder mondelinge presentatie analyse tekstkritiek) Collegevoorbereiding en voorwerk mondelinge presentatie 18 uur Zelfstudie 104 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Dictaat Inleiding Exegese OT. [→ 30 uur] ◦ Collegestof Inleiding Exegese NT, incl. paper 'Sigla'. [→ 3 uur] ◦ Bock, D.L. & B.M. Fanning (eds.), <i>Interpreting the New Testament Text. Introduction to the Art and Science of Exegesis</i> (Wheaton, Ill: Crossway, 2006), hfdst. 1, 2, 5-12. [188 p. cat. 2 → 36 uur] ◦ Fischer, A.A., <i>Der Text des Alten Testaments. Neubearbeitung der Einführung in die Biblia Hebraica von Ernst Würthwein</i> (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2009). [240 p. cat. 3/leesstof → 31 uur] ◦ Inleiding op <i>Novum Testamentum Graece</i> (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸). [30 p. relevant, op college besproken, leesstof → 4 uur].

- Aanbevolen literatuur*
- Brink, G. van den, *Van Koinè tot Canon. De overlevering van het Griekse Nieuwe Testament* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1995).
  - Lange, A. & E. Tov (eds.), *Textual History of the Bible. Volume 1A and 1B* (Leiden/Boston: Brill, 2016 and 2017).
  - Metzger, B.M., *The Text of the New Testament. Its Transmission, Corruption and Restoration* (New York: Oxford University Press, 1992).
  - Tov, E., *Textual Criticism of the Hebrew Bible. Revised and Expanded Edition*. (Minneapolis: Fortress, 2012³).
  - Themanummer 'De Bronteksten van de Bijbel', *Met Andere Woorden* 16/3-4 (2016).

- Bijzonderheden* Aanschaffen:
- *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1977 of later).
  - *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸).

Dit vak bestaat uit een deel OT (6 blokuren; door prof. dr. H.G.L. Peels) en een deel NT (6 blokuren; door dr. M.C. Mulder). Het eindcijfer van het tentamen is het gemiddelde van het OT-deel en het NT-deel. Een onderdeel moet worden herkanst als men daarvoor lager dan een 5,5 haalt.